

Naročnina mesečno 18 Lir, za inozemstvo 31.50 Lir - nedeljska izdaja celoletno 34 Lir, za inozemstvo 65 Lir. Cek. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate.

Področje: Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega izvora: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Izdaja vsak dan zjutraj razem posejdeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 4, Ljubljana.
Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 4, Ljubljana.
Telefon 4001-4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

SCLOVENECE

Abbonamenti: Mese 18 Lire. Estero, mese 31.50 Lire. Edizione domenica, anno 34 Lire. Estero 65 Lire. C. C. P. Lubiana 10.650 per gli abbonamenti, 10.349 per le inserzioni.

Fillale: Novo mesto.

Vojno poročilo št. 1064

Huda bitka v zahodnem Tunisu

Na južnem odseku sovražnik ni napadal - Izkazale so se divizija »Trieste«, 340. strojniški bataljon in še nekaj drugih edinic

Glavni Stan italijanskih Oboroženih sil objavlja:

Bitka v Tunisu je včeraj počivala na južnem odseku, kjer sovražnik ni nadaljeval svoje akcije, ker je bil trdo preizkušen v močnem odporu in protiofenzivnem duhu naših čet.

Bitka pa se je silovito razvnela na zahodnem odseku, kjer so nemški oddelki zlomili besne napade oklepnih sil.

V bitkah preteklih dni so si zaslužili čast posebne omembe divizija »Trieste«, 340. strojniški bataljon, dve četi divizije »Folgore« in ena grenadirska četa.

Posebno priznanje gre tudi italijanskemu topništvu, ki je še enkrat dokazalo svojo visoko sposobnost in popolno požrtvovalnost.

Osno letalstvo je brez prestanka delovalo nad zbirališči sovražnih oklepnih sredstev in nad sovražnimi letališči.

Letalski napad na ozemlje pokrajine Nuoro ni povzročil težke škode: med civilnim prebivalstvom je obžalovati 12 mrtvih in 6 ranjenih.

Tri sovražna letala, ki so jih prestregli nemški lovci nad vzhodno obalo Sardinije, so bila sestreljena v morje.

Naši hitri člani so v sijajnem nastopu zlomili poskus napada ruskih hitrih čolnov v nekem krimskem pristanišču.

Duce o reviziji vojnih pogodb

Včeraj se je sestala komisija za vojne pogodbe — Duce je na tem sestanku obrazložil njene naloge glede pravičnejše ureditve cen in davčnih bremen

Rim, 24. aprila. AS. Duce je v Beneški palači sprejel člane osrednjega odbora za vojne pogodbe. Navzoči so bili: minister prof. Giovanni Belluzzo, predsednik; državni svet, sen. Arnaldo Petretti kot zastopnik senata; nar. svet, prof. Felice De Carli kot zastopnik zbornice fašijev in korporacij, senator ing. Edmondo de Bufalo, ing. Bartolomeo Nobili, ing. Mario Tommassetti; ing. Achille Petenati, načelnik drž. železnice; zastopnik vojnega ministrstva general Saverio Costa, zastopnik vojnega ministrstva general Umberto Agostoni, zastopnik mornariškega ministrstva general Eugenio De Vito in general Francesco Monteuuti, zastopnika letalskega ministrstva general Mario Mele in polkovnik Vito Mastromatteo, zastopnika ministrstva za vojno izdelavo general Giuseppe Gatti in polkovnik Guglielmo Ingrassia, in tajnik Agostino Macchia. Komisijo je spremljal finančni minister. Predsednik komisije državni minister Belluzzo je predstavil člane komisije in zagotovil, da bo svojo nalogo, zaupano ji po zakonu, izvršila marljivo in s čutom odgovornosti. Nato je podal Duce naslednjo izjavo: »Komisija za revizijo vojnih pogodb je bila ustanovljena na moj predlog s kraljevim dekretom z zakonom z dne 6. januarja 1943-XXI št. 144 objavljena v Uradnem listu. Namen tega zakona je naslednji: V času sovražnosti in zlasti v hitrem prehodu iz mirnodobskega v vojno gospodarstvo je redko mogoče javni upravi in pridobitnim podjetjem sestaviti tehtno analizo zaradi višjih neodložljivih zahtev s prevladujočim interesom čim prej zagotoviti to, kar je neobhodno potrebno za ob-

rambo zasebne industrije, četudi jo navdaja najvestnejši duh sodelovanja. Ta predlaga čestokrat v sumarični cenitvi in le približno in država sprejema brez možnosti po primerni kontroli cene, ki se očitno pokažejo za pretirane.

Tudi pri površni cenitvi so take pogodbe težke, v kolikor vključujejo mnogo večje dobičke kakor pa zahteva uporaba kapitala, storjeno delo in riziko, tako da jih nikakor ni mogoče opravičiti.

Iz političnih in moralnih, pa tudi finančnih vzrokov je potrebna revizija in pravičnejša ureditev cen.

Naloga komisije so torej dvojne: davčni dohodek, ki ga brez dvoma ni zanemarjati, zlasti v sedanjih okoliščinah; dosega pravičnosti in socialne enakosti, ki nista nič manj važni in potrebni v trenutku, ko je ves narod napet v odločilnem naporu.

Prepričan sem, da bo komisija delala brez dvoma z ozirom na pristojnost in zaupanje, ki ga uživajo njeni člani z velikim premislekom in opreznostjo, pa tudi z veliko ravnodušnostjo.

Zakon z dne 6. januarja 1943-XXI že vsebuje, kaj je njena naloga: določiti ceno in sicer pravično v skladu s tem, v kolikor je bilo v sedanjih razmerah treba povečati stroške in dovoljen dobiček. Zdrava podjetja, katerih korist v narodu, ki je v vojni, prevladuje nad

vsemi drugimi koristmi, se nimajo ničesar bati od te revizije. Z druge strani se ni bati nikakega predsojda glede vodstva vojne, kajti delo komisije na noben način ne more spraviti v nevarnost polne pogodbene svobode vojaške uprave.

V primeru nujne resnične potrebe bodo te uprave na osnovi Kr. dekreta z dne 25. marca 1943-XXI št. 194 imele možnost ustanoviti tečaje za nameščence, odobriti obstoječe pogodbe, ne da bi jih preiskala komisija, za morebitno revizijo cen pa izvedbi tečajev.

Za to delo previdnostne pravičnosti se vlada ne bo omejevala samo na industrijsko produkcijo. Kakor je pred nedavnim izjavil finančni minister v zbornici fašijev in korporacij, se preučujejo organski ukrepi za revizijo in boljše razdelitev finančnih bremen, ki obremenjujejo vse oblike bogastva, zlasti pa sedanjo vojno konjunkturo.

Zato se brez uspeha trudijo tisti, ki mislijo, da bi se z različnim izmikanjem odtegnili svoji dolžnosti davkoplačevalcev in državljanov.

Komisija, ki bo danes začela s svojim delom, bo tudi zelo pomagala obrambi lire, ki mora biti za vsako ceno zaščiten pred vsakršnim znižanjem in proti vsaki protinarodni špekulaciji. To je najboljša obramba prihrankov, ki jih je dobila država za vzdrževanje velikega vojnega napora.

Eksc. Rosi obiskal borce z vzhoda

Rim, 24. aprila. AS. Eksc. načelnik glavnega stana vojske je pred kratkim v nekaj kontumacijskih taboriščih severne Italije obiskal oddelke vojske in črnih sraj, ki so se vrnili z ruskega bojišča. Hrabri junakom je ponesel pozdrav vse vojske in domovine, ki je ponosna na svoje bojevnike v Rusiji, saj so dali novih dokazov o neukrotljivem in žilavem pogumu, ko so sprejeli nase žrebe, ki ne bo ostala skrita in tudi ne bo prazna.

Vrhovno poveljstvo vojske je te vojske sprejelo s skrbno zdravstveno pomožno organizacijo, preden jih bo poslalo k rodbinam na zasluženi odih. O dejanskem poslovanju te zapletene organizacije za preprečevanje bolezni in za kontumacijsko bivanje se je hotel vrhovni poveljnik vojske prepričati sam. Lahko je ugotovil blagodejni te-

lesni in duševni učinek, ki ga poraja to pomožno delovanje, pri katerem z bratovsko darežljivostjo pomagajo ustanove stranke. Eksc. Rosi je vrnitvskim se vojakom povedal nekaj kratkih, pa učinkovitih pohvalnih in vzpodbudnih besed. Med globokim ganjenim molkom poslušalcev se je spomnil tistih, ki se niso vrnili, katerih žrtve pa je zgled in luč vodnika. Nato se je pogovarjal z nekaterimi častniki ter zahteval, naj mu predstavijo vse tiste, ki so bili odlikovani za hrabrost.

Obisk načelnika glavnega stana vojske, ki je hrabrim vojakom dal pravično in zaslužno zaščeno, je pokazal kar najboljšo telesno stanje tistih, ki so se vrnili, njihovega zvišenega bojevnika duha in voljo do maščevanja, kar vse je dobilo izraza v enodušnem kriku vere, izpovedane s pozdravom Kralju in Duceju.

Lik generala Palugija

Rim, 24. aprila. AS. General Giuseppe Palugi, junaški poveljnik divizije »Pistoia«, imenovane v včerajšnjem vojnem poročilu, je eden najodličnejših likov in poveljnikov v italijanski armadi; bil je večkrat ranjen v prejšnji svetovni vojni ter je bil mnogokrat odlikovan. Rojen je bil v Chianniju pri Pisi leta 1886. Kot pehotni podporočnik se je 1. 1911 udeležil vojne v Libiji, nato pa v svetovni vojni na alpskem bojišču, kjer je bil ranjen pri Santa Lucia 1. 1918. Kot kapitan se je istega leta še vrnil na bojišče. 15. maja 1917 se je zopet odlikoval na bojišču in je dobil bronasto kolajno. Leta 1917, 30. oktobra, je bil njegov bataljon po-

polnoma obkoljen, pa se je vendar bil do konca, dokler ni ni pošla municija. Takrat pa je v sijajnem napadu zlomil nasprotni obroč in rešil ostali del svojega bataljona. Za to dejanje je bil odlikovan s srebrno kolajno. Leta 1918 je bil povzdignjen v majorja in 21. junija 1918 se je zopet upiral močnemu sovražnemu ognju in je preziral o nevarnost na čelu svojih pešcev pod ognjeno točo zasedel neko važno postojanko ter jo več dni držal navzile ponovnim sovražnim napadom. Leta 1926 je bil imenovan v generalni štab divizije v Livornu. Leta 1940 je bil povzdignjen v brigadnega generala.

Italija vztraja na sedmih bojiščih

Stockholm, 24. aprila. AS. »Svenska Dagbladet« piše: Italija ima danes sedem bojišč. Za vse Italijane je najvažnejše prvo bojišče; bojišče v Sredozemlju. Brez Afrike Evropa ni več Evropa. Te besede se že nekaj tednov ponavljajo. Drugo je evropsko bojišče. Tretje bojišče je bojišče konvojov in četrto je letalsko bojišče. Vsak Italijan je prepričan, da se bodo letalski napadi na Italijo povečali po številu in silnosti, toda ta zavest ne vzbuja panike. V Italiji in Nemčiji bolest nad uničenimi ognjišči in nad izgubami nenadomeljivih kulturnih spomenikov krepki državljanje v želji po maščevanju. Ta želja absolutno prevladuje. Peta je fronta dela in šesta je notranja fronta. Na tej fronti je manj dela kakor pa se misli iz-

ven Italije. Čut dolžnosti do borbe in zato volje po borbi je v Italiji zelo močan. Nihče ne more pričakovati, da bi bili vsi Italijani istega mnenja, toda v tem vprašanju se vsi strinjajo. Treba se je boriti, da bo Italija lahko delala in razpolagala z zemeljskimi bogastvi, katera ji manjkajo. Sedmo je kulturno bojišče. Z večjo voljo kot kdaj prej Italija dela in posreduje v svetu svoj jezik in svojo literaturo. Jugoslavija še ni padla, ko je Italija že ustanovila italijansko univerzo v Ljubljani in kulturni institut v Zagrebu. Mnogi se številno italijanskih predavateljev, ki potujejo po Evropi. V nekem najvažnejšem italijanskem listu je bil večkrat omenjen predlog o ustanovitvi centrale za študij evropske civilizacije.

Nasprotnikove bedastoče

Rim, 24. apr. AS. Včerajšnja »Dokazila o nasprotnikovi bedastoče« pravijo: Ankara: Dopsnik »Daily Telegraph« v Turčiji je opazil zelo različno razpoloženje pri italijanskih in britanskih vojnih ujetnikih, ki so bili izmenjani predvčerajšnjim. Nekaj italijanskih natakov je dejal: »Nisem se rodil zato, da bi se vojskoval, pač pa zato, da bi igral na mandolino.« Britanski ujetniki brez rok ali nog, nekateri celo slepi pa so smeje se dejali: »Kadar je vojna, mora pač nekdo plačati račun.« Italijani, ki so bili na britanskih ladjah, so pripovedovali, da jim ni všeč, da jih pošiljajo nazaj v Italijo, eden izmed italijanskih ranjencev pa se je ekušal med potovanjem celo vreči v vodo, da bi se tako izognil povratku v domovino.

London: »Daily Mail« objavlja z debelim tiskom in pod naslovom: »Italijani zapuščajo protiletalske baterije« poročilo o bombardiranju La Spezie, v njem pa pravi po pričevanju angleških letalcev tudi, da so italijanski protiletalski topničarji, ki so branili preteklo nedeljo La Spezio, zapustili svoja mesta in stekli v zavetišča, da bi se odpočili od strahot ognja in grmenja eksplozij. Moskva: Agencija »Tass« poroča iz Kaira: Po poročilih iz Kaira se je izkrcalo v Napoliju in Brindisiju 6000 nemških mornarjev, ki so prispeli iz Kiela in jih bodo postavili na italijanske vojne ladje. Večinoma gre za častnike. Posadke nekaterih italijanskih podmornic bodo v celoti nemške. Število Nemcev, ki služijo na italijanskih prevoznih ladjah, se je močno povečalo.

Lažna poročila o nemških letalskih izgubah

Berlin, 24. apr. AS. Ameriško vrhovno poveljstvo v Angliji je 18. aprila objavilo, da so ameriški letalci pri strahovnatem napadu na mesto Bremen 18. aprila v hudih letalskih dvo bojih sestrelili več ko 50 nemških lovcev. Dne 22. aprila pa je podtajnik ameriškega vojnega ministrstva izjavil, da so Nemci ob tej priliki izgubili 95 lovcev.

V nemških uradnih krogih pa zatrjujejo, da so bile nemške izgube objavljene v uradnem vojnem poročilu 18. aprila. Po tem poročilu je pri napadu na Bremen šlo v izgubo samo dvoje nemških lovcev in da se posej ni prav nič spremenilo.

Zločinsko pobijanje otrok

Rim, 24. aprila. AS. »Popolo di Rom« piše o smrti dveh otrok, ki sta bila ranjena od eksplozivnih polnilnih peres, kakršne so metala sovražna letala blizu Napolija. Oba sta zaradi zadobitnih poškodb umrla. List takole pravi: Boljševiki pobijajo vojne ujetnike z revolverjskimi strelji v vrat, angleško-ameriški piloti pa ubijajo otroke z eksplozivnimi polnilnimi peresi. Ta zadnja metoda prihranja sovražnikom neprijetnost, da bi slišali boleste krike in prisostvovali agoniji svojih žrtev. To so značilne oblike morale in civilizacije Anglosasov, ki se vsak trenutek sklicujejo na sveto pismo in na evangelij. List zaključuje, da je konec koncev brez haska vprašanje, ali je bolj perverzno, ako boljševiki pobijajo vojne ujetnike ali če Angleži in Amerikanci hladno pripravljajo smrt nedolžnim otrokom z vojnimi zvijačami. Naša obsodba in naše sovraštvo velja obojim.

Ankara, 24. aprila. AS. Poročilo, da Angloamerikanci mečejo na italijanska mesta poleg bomb tudi polnilna peresa, napolnjena s strelivom, z ogorčenjem komentira turški list »Tasviric«, ki protestira proti temu nečloveškemu početju, ki se je pokolj zlasti med otroke. S temi sredstvi ni mogoče zmagati v vojni, vzbujajo pa srd med prebivalstvom, med katerim se krepki volja po odpornosti in borbenosti.

Nemška letalska ofenziva na vzhodu

Berlin, 24. aprila. AS. Izvedele so se naslednje podrobnosti o včerajšnjem delovanju nemškega letalstva na južnem odseku vzhodnega bojišča: Preteklo noč je močna skupina nemških bombnikov poletela nad pristanišče Poti in ga bombardirala. Pristanišče je poleg tega, da ima velike petrolejske naprave, važno pomorsko oporišče za Sovjete, ker leži 100 km severno od Batuma in ker tudi v najostrejši zimi ne zamrzne. Napad, izveden v jasni noči, je boljševike popolnoma presenetil, tako da protiletalsko topništvo ni moglo ustaviti nemških letal. Nemška letala so lahko neovirano prispela nad cilje in jih obsula z bombami, kjer so takoj nato v raznih delih mesta izbruhnili požari. Zlasti na vzhodnem delu pri-

stanišča so bili zelo prizadeti magazini in vojne naprave. Skoraj popolnoma so bile uničene pristaniške naprave ter ladjedelnice. V okolici Potija so bile razdejane tudi vojaške kasarne. Na stolice nemških letal je napadalo Poti in sovjetske prometne zveze ter premikajoče se sovražne čete južno od Novorosijska. Medtem ko so strmoglavci obmetavali svoje cilje z bombami vseh vrst, pa so bojna letala spuščala svoj tovor na motorizirane in pehotne sovražne kolone, težka bojna letala pa so streljala na sovražno topništvo. Skupine nemških letal so bombardirale tudi boljševiške ofenzivne priprave med Novorosijskom in Gelendžikom ter zadale sovražniku hude izgube.

Obred velikega petka v Vatikanu

Vatikansko mesto, 24. aprila. AS. V Sikstinski kapeli so imeli včeraj svete obrede velikega petka, pri katerem je bil tudi sveti oče. Pri obredih so bili še sv. kolegij, diplomatski zbor pri sveti stolici, člani družine Pacellijev, rimski patricij, dostojanstveniki papeževskega dvora, nadškofi, škofi in cerkveni prelati, Papež Pij XII. je v rdečem pluvialu in s srebrno mitro vodil običajni spreved, ki se je pomikal proti svetemu grobu v kapeli sv. Pavla, ter se potem odpravil v Sikstinsko kapelo, kjer je kardinal bral mašni obred velikega petka. Kapucin pater Giovanni da Baggio je imel poslednjo postno pridigo, v kateri je govoril o trpljenju našega Gospoda. Potem so na oltarne stopnice položili relikvije sv. križa, spravljene v posebno kristalno posodo v obliki križa. Pij XII. se je nato sezut približal sv. križu ter ga poljubil in se vrnil k svojemu sedežu. Potem so še kardinali, škofje in prelati papeževskega dvora sezuti pristopili in poljubil sv. križ. Nato se je zbrala procesija, ki se je pomikala k sv. grobu, od koder je sv. oče ponesel Najsvetejše v Sikstinsko kapelo. Nato se je obred velikega petka nadaljeval in po poučilu svetih podob se je sv. oče spet umaknil v svoj zasebne prostore.

Dr. Budak — novi hrvatski zunanji minister

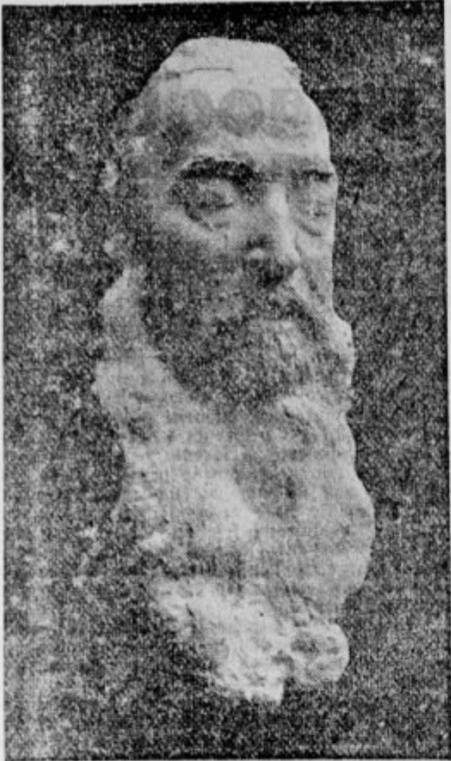
Zagreb, 24. aprila. AS. Poglavnik je s svojim ukazom imenoval dosedanjega hrvatskega poslanika v Berlinu dr. Mila Budaka za zunanjega ministra namesto dosedanjega ministra dr. Mladena Lorkoviča. Dr. Lorkovič bo obdržal naslov ministra in je bil imenovan za člana državnega sveta,

Akademik R. Jakopič na zadnji poti

Visoki komisar je z vencem počastil pokojnikov spomin

Ljubljana, 24. aprila.

Veliki mojster palete, slikar in akademik Rihard Jakopič je včeraj ob 15.30 krenil s svoje umetniških in drugih doživljajev polne poti na zadnjo pot z žal na Božjo njivo pri Sv. Križu. Veliki petek. Pokojnik je dostikrat izražal za navadnega človeka nerazumljive nazore, kako se prav za velikončne praznike v prirodi menjavajo barve in kako jih je treba doumeti. Zelel je, da bi bil

K. Putrih in Zd. Kalin:
Posmrtna maska mojstra Jakopiča.

pokopan prav na dneve, ko se jokažejo vse pomladnega prerajanja polne barve v najpisanjši krasoti. Rojen je bil aprila in ločil se je a tega sveta v aprilu. Opoldne je bila kresta s pokojnikovim truplom prepeljana na Zale v kapelico sv. Jožefa. Tam so se mu do zadnjega poklanjali njegovi prijatelji in znanci, umetniki, priprosti ljudje, ki so znali ceniti pokojnikovo plemenito dušo in tudi odlični ljubljanskega javnega življenja.

Ze mnogo pred napovedanim časom pogreba so se zbirali vsi odlični pokojnikovi prijatelji, znanci in zastopniki raznih prosvetnih korporacij, da so pokojnika še pokropili. Ob krsto je bilo položenih več lepih in veliko čast pokojniku izražajočih vencev, tako v prvi vrsti krasen venec Velikega komisarja ekse. Emilia Graziolija, meetne občine ljubljanske, dr. Windischerja kot osebnega prijatelja, Akademije znanosti in umetnosti in še nekateri drugi.

Stolni kanonik dr. Tomaž Klinar je najprej opravil ob največji tišini prve pogrebne cerkvene molitve pred kapelo in pozneje pred glavnim portalom. Po molitvah je povzel pokojniku v slovo prvo

Neznane v Valvolciani

»Il Piccolo di Trieste« dne 9. marca poroča o najdbi nekoga ranjenega neznanca v okolici Valvolciane. Takole piše: 3. marca ob 6 popoldne so našli v okolici Valvolciane nekoga moškega v nezavesti, starega kakih 30 let, krepke rasti, plavih las. Neznaneec je bil prepeljan v bolnišnico v Gorizii, ker je imel na glavi rano. Pri njem niso našli drugega kakor fotografijo,

prazno listnico ter listek, na katerem je bilo napisano s svinčnikom: »Kos Uršulac.
Policijske oblasti mislijo, da gre za zločin, ker ima neznaneec videz miroljubnega in bogatega trgovca. Do danes neznaneec ni mogel spregovoriti besede in zdravnik se boje, da je izgubil možnost govorjenja.

»Il Piccolo di Trieste« prinaša tudi fotografijo najdenca. Iz fotografije ter iz imena »Kos Uršulac« pa se da sklepati, da je neznaneec najbrž Vinko Škerlj iz Male vasi pri Ježici. Slika namreč odgovarja zunanjemu videzu Vinka Škerlja, »Kos Uršulac pa je dekliško ime njegove matere.

besedo predsednik Akademije znanosti in umetnosti prof. dr. Milan Vidmar, ki je res v kratkem in resnično klasično jednatem govoru izrazil pomen Jakopiča za slovenski narod, poudarjajoč njegovo slovensko svojstvo, kri od naše krvi. Omahnila je njegova roka, ki je ustvarjala mojstrska dela, ostal pa je duh, ki bo bival vedno med nami in katerega naš narod ne bo nikdar izgubil.

Z žal je nato krenil izbran žalni sprevod na pokopališče. V sprevodu za krsto so šli najprej sorodniki, zatem zastopnik Visokega komisarja, nato pa še mnogi najodličnejši zastopniki našega javnega življenja, tako člani Akademije s predsednikom dr. M. Vidmarjem, rektor univerze dr. Milko Kos z mnogimi univerzitetnimi profesorji, predsednik Narodne galerije dr. Fran Windischer, zastopniki tiska, tako predsednik Novinarskega društva in glavni urednik »Slovenca« g. R. Jurčec, in drugih kulturnih društev, gledališki veterani g. Danilo, v zelo velikem številu pa v Ljubljani živeči likovni umetniki. Po opravljenih cerkvenih molitvah se je ob grobu velikega pokojnika poslovil v imenu Društva likovnih umetnikov predsednik g. Saša Santel, ki je med drugim poudaril:

Dragi Jakopič! V imenu Društva slovenskih likovnih umetnikov Ti izročam, nepozabni mojster,

Pred zadnjim dejanjem italijanskega prvenstva

V nedeljo bodo zaključili v italijanskem državnem nogometnem prvenstvu z igrami letošnje sezone. Na vrsti je 30. ali zadnje kolo. Vse do zadnjega je ostalo vprašanje prvaka odprto: Torino ali Livorno? Prvi vodi z 42 točkami. Livorno pa zaostaja za njim samo za eno. Tokrat ima vodilno moštvo lažjega tekmeča, čeprav mora na tuje igrišče v Bari. Vse prognoze govorijo v prid Torinu in samo tedaj, če bi tekmo izgubil (kar bi pomenilo veliko senzacijo) in če bi Livorno na domačem igrišču premagal Milano, bi bil Torino ob pomembno trofejo.

Trenutni položaj v prvem razredu je razviden z naslednje razpredelnice:

Torino	29	19	4	6	67	31	42
Livorno	29	17	7	5	49	33	41
Juventus	29	16	5	8	73	49	37
Ambrosiana	29	15	4	10	52	34	34
Genova	29	14	5	10	59	51	33
Milano	29	10	9	10	38	41	29
Bologna	29	12	4	13	50	36	28
Atalanta	29	11	6	12	52	41	28
Roma	29	12	4	13	36	48	28
Fiorentina	29	11	5	13	53	61	27
Lazio	29	9	8	12	53	57	26
Bari	29	7	10	12	24	37	24
Vicenza	29	7	9	13	30	42	23
Triestina	29	4	14	11	30	40	22
Venezia	29	7	8	14	30	45	22
Liguria	29	7	6	16	33	63	20

Podrobni spored 30. kola je naslednji: Rim: Lazio—Atalanta, Bologna: Bologna—Liguria, Bari: Bari—Torino, Milan: Ambrosiana—Venezia, Livorno: Livorno—Milano, Torino: Juventus—Vicenza, Genova: Genova—Fiorentina, Trieste: Triestina—Roma.

Proslava Marconijevega rojstva

Visoki komisar je odredil, da se bo jutri, v nedeljo, dne 25. aprila, proslavila obletnica rojstva Guglielma Marconija, z obežanjem zastav na javnih poslopijih.

zadnje iskrene pozdrave vseh njegovih članov, slikarjev in kiparjev. Tvoje ime ni bilo samo ime našega najmarkantnejšega tovariša — bilo je več kot to: označba za dobo, v kateri se je povzpela slovenska likovna umetnost do neslutnega razmaha. Iz nemškega Monakovskega si presadil nove, sveže ideje slikarstva na slovenska tla, a vendar nisi bil nikdar posnemovalec, temveč si od začetka sledil le svojemu čudežnemu notranjemu nagonu, ki je iskal vedno nove načine barvnega izražanja. Kratko je nato očrtal pokojnikovo življenje, ki je velikokrat našlo zadostneje v raznih velikih stremljenjih. Ni bil mlajšim samo učitelj, temveč tudi kot velik filozof. Kot filozof ni nikdar gledal na malenkostne razmere z ozkega strankarskega vidika, marveč mu je bila vedno le pred očmi velika ideja dobrote in lepote. G. Santel kot predsednik društva je nato očrtal v glavnih obrih pokojnikove borbe za razvoj in napredek našega sodobnega likovnoumetniškega življenja.

Tiho so se nato mnogi slovenski umetniki poslovili od pokojnikovega groba. Naj bo velikemu umetniku lahka naša zemlja, ki jo je opeval v nesmrtni pesmi svojih barv.

»Prima linea«, št. 25

Ta številka prinaša vrsto aktualnih člankov, kakor načelni članek »Verovati v Boga, v Mussolinija in v Zmagoc, članke o novem Tajniku Carlu Scorzi, več člankov o delu in o 21. aprilu kot simboličnem dnevu dela, o novem redu, o socialni politiki fašizma, poleg tega več prispevkov socialne in ekonomske vsebine ter razna poročila večjega in manjšega obsega.

Izpred vojaškega sodišča

Pred vojaškim sodiščem v Ljubljani sta bila obsojena na smrtno ječo z vsemi zakonitimi posledicami Skrijanec Janez, doma iz Pijave, rojen 21. II. 1908, bivajoč v Dobrniču, ter Omahen Pavle, rojen 26. III. 1901, delavec, bivajoč v Zgornji Zdobrovi. Oba sta bila obtožena protidržavnega in prevratnega delovanja, Omahen je bil posebej obtožen, da je pustil in kral v okolici St. Ruperta, Trške gore in Sv. Križa, potem da je pripadal oboroženi komunistični tolpi ter prevratni organizaciji, dalje da je stregel po življenju pripadnikom italijanske vojske. Prav tako je bil Skrijanec obtožen pripadnosti k prevratni organizaciji, članstva in oboroženi komunistični tolpi ter terorističnega delovanja proti javnim napravam.

Srbske banke. Donavska banka v Beogradu izkazuje za lansko leto pri glavnici 35 milij. din 5.82 (4.38) milij. din čistega dobička. — Beogradska komercialna banka ki je lani zaradi prevzema Splošne trgovske banke v Beogradu in Gornjoresavske gospodarske banke zvišala glavnico od 12 na 25 milij. din, izkazuje za lansko leto čistega dobička 2.22 (2.2) milij. din. Vloge so lani narasle od 25.5 na 75.5 milij. din.

DALE CARNEGIE

Kako si pridobiš prijateljev

Imenovanje onega uradnika pa ni bilo takoj potrjeno, zato sem čez nekaj dni dobil novo pismo, očitno od iste osebe, podpisano pa je bil mož. V pismu sem bral, da se uboga gospa nahaja zaradi težkega razočaranja v zelo hudem bolezenskem stanju. Ima namreč raka na želodcu. Ali ni možno, da bi ji dal nekoliko utehe ter pomagal pri zdravljenju s tem, da bi zamenjal novo imenovanega uradnika z njenim sinom? Moral sem pisati drugo pismo, tokrat namenjeno soropru, v katerem sem izrazil svoje sožalje zaradi težke ženske bolezni ter izrazil upanje, da se je zdravnik zmotil v svoji diagnozi. Rekel sem pa tudi, da ni mogoče na noben način spreminiti odloka. Dva dni nato, ko je bil v Beli hiši nek sprehaj, sta se mi kot prva približala in me pozdravila prav ona gospa in njen sorop. Pomislite, ona gospa, ki je malo dni prej bila že na smrtni postelji!

Hurok, eden najbolj znanih ameriških impresarijev, je moral šestkrat uporabljati vso svojo diplomatsko sposobnost in umetnost nad svojeglavimi umetniki, nad Šaljapinom, Izadoro Duncanovo, Pavlovo.

Šaljapin, eden največjih basietov na svetu, je bil res zelo težak problem. Bil je tako razvajen, da bi ob njem izgubil živce celo potrpežljivi Job.

Poklical je na primer zjutraj Huroka in mu rekel: »Danes mi je nemogoče peti, ker me boli grlo.« Hurok pa ni začel z njim debatirati. Z umetniki se vendar ne sme tako ravnati! Rekel je: »Kakšna škoda! Reveži! Takoj grem zbrist vaše ime. Absolutno ne emete peti! Stalo vas bo sicer nekaj tisoč dolarjev, toda vi morate paziti predvsem na svoj ugled!«

Šaljapin je zavzdihnil in rekel: »Morda se bom zvečer bolje počutil. Pridite k meni ob petih, in takrat se bom odločil.« Ob petih pride Hurok k Šaljapinu, mu ponovno razkrije svojo žalost zaradi njegove nerazpoloženiosti in se mu ponudi, da zbrise njegovo ime. Šaljapin pa je vnovič zavzdihnil in rekel: »Pridite k meni pozneje, morda se bom bolje počutil.«

Ob pol osmih je slavni basiet pristal na nastop, toda pod pogojem, da ga Hurok opraviči pred sledicstvom. Hurok je pristal, kajti vedel je, da je to edini način, kako spraviti Šaljapina na oder.

Vsak človek na svetu si vroče želi simpatij. Ze otrok takoj pokaže svoje poškodbe, da bi vzbudil sočutje in usmiljenje pri velikih ljudeh. Iz letega nagiba govore tudi odrasli zelo radi o svojih ranah, o svojih nezgodah, o svojih boleznih, o svojih kirurških operacijah. Vai bi radi želi sočutje in usmiljenje zaradi svojih resničnih ali namišljenih nezgod.

Ce torej hočete pripraviti koga, da deli z vami vaše mnenje, uporabljajte naslednje pravilo: Bodite naklonjeni idejam in željam drugih!

Klie, ki se mu vsi tako radi odzovejo.

Vai ljudje imamo vedno zelo dobro mnenje o sebi in se smatramo za dobre, ljubeznive in altruistične. Vsi: od razbojnikov iz preteklih časov pa do sodobnega Al Caponeja. Pierpont Morgan je vedno rekel, da človeka priganjata k delu dva nagiba: eden teh nagibov je prigenjen, drugi pa ima samo videz dobrote in plemenitosti.

O resničnem nagibu ni treba govoriti. Toda ker smo konec koncev vsi idealisti, je prav, že mislimo na te plemenite in dobre nagibe.

Kadar koli hočemo kaj doseči, se sklicujemo nanje in bomo na splošno dosegli vse, kar hočemo.

Nek stanovalec je sporočil hišnemu lastniku, da bo zapustil stanovanje, čeprav štiri mesece pred koncem stanovanjske pogodbe. O tem hišni lastnik takole pripoveduje: »Bilo je ob koncu zime, in vedel sem prav dobro, da ne bom mogel najti drugega najemnika pred jesenjo. Tedaj sem šel k tej stranki, a se nisem nanjo razhudil in jo ozmerjal, temveč se z njo prijazno porazgovoril. Rekel sem ji: »Mislim, da nimate resnega namena, da bi zapustili stanovanje. Ze toliko let obujem z ljudmi, da sem jih dobro spoznal. O vas imam mnenje, da ste mož besede. O tem sem tako prepričan, da hočem narediti poizkus. Tole vam predlagam: počakajte nekaj dni in šele nato se odločite. Ce boste prvega v mesecu še nameravali oditi, vam priream, da vas ne bom prav nič ovrjal. Priznal bom samo, da sem se v svoji sodbi o vas zmotil. Vendar sem pa popolnoma prepričan, da ste mož besede in da ne boste jemali čast lastni pogodbi.« Prvega v mesecu je prišel moj stanovalec plačat najemnino ter mi rekel, da sta tako on kakor njegova žena mišljenja, da bo sta obdržala stanovanje do konca pogodbe.

Ko je pokojni lord Northcliffe videl objavljeno v kakem časopisu lastno sliko, ki mu ni bila všeč, ni rekel izdajatelju: »Ne objavljajte te fotografije, ker mi ne ugajata«, temveč se je skliceval na bolj plemenite nagibe, na spoštovanje in na ljubezen, ki jo imamo vsi do matere. Takole je rekel: »Prosim vas, ne objavljajte več te fotografije, ker moji materi ni všeč.«

John Rockefeller mlajši je hotel preprečiti, da bi časopis objavljali slike njegovih sinov. Skliceval se je zato na željo, ki jo imajo v splošnem vsi ljudje glede otrok. Rekel je: »Dobro veste, kakšni so otroci. Za njih značaj je zelo škodljivo, če se preveč o njih piše.«

Lanišče in laneno predivo

po najvišjih dnevnih cenah kupuje ali zamenja za vrvarske in tkalske izdelke

TOVARNA

MOTVOZ IN PLATNO D.D.

GROSUPLJE

Lanišče in predivo pošljite po železnici v Grosuplje na naš naslov

Princesa Helena Orleanska, hčerka pariškega grofa, ki je postala pozneje vojvodinja d'Aosta, bi bila res primerna nevesta za prestolonaslednika, kakor se je zdela carici Mariji. Ta namig je dala danska kraljica rodbina, kajti tudi veliki knez Vladimir, prestolonaslednikov najljubši brat, je bil poročen s princeso Orleansko. Pa bi bile zopet neveselosti s to zvezo: zopet je bila tu vera, zaradi katere so imeli pomisleke. Za princeso francoske kraljeve hiše je bilo skoraj nemogoče misliti, da bi se izneverila katoliški veri. Tudi bi ta zakonska zveza v političnem oziru ne vplivala ugodno na francoskorusko zvezo, ki so jo politiki pravkar pripravljali.

Car Aleksander III. pa je imel v mislih še neko drugo nevesto, namreč princeso Heleno Črnogorsko, hčerko Črnogorskega kralja, o katerem je rekel nekoč car Aleksander III., da je edini resnični prijatelj Rusije. Princesa Helena je bila prav tedaj dokončala šolo v Petrogradu za jetiko. Govorili so, da je mlada princesa tudi jetična. Te novice so vplivale na carico, po njej pa tudi na carja, in črnogorska ženitev se je razbila. Princesi Heleni pa je bilo usojeno, da bo postala italijanska kraljica: srečno naključje je pač hotelo, da se je izognila strašni usodi, ki je zadelo rusko carsko družino.

Prestolonaslednik je krotko čakal, kako bodo ukrenili njegovi starši. Toda ruska družba si ni delala skrbi zaradi njegove ljubezni, ta družba je namigavala na druge simpatije, spravljala ga je v zvezo z neko dvorsko plesalko... Prav zaupnim osebam na dvoru je bilo znano, da je prav carska dvojica želela, da bi se prestolonaslednik »zamotil« z omenjeno osebo, da bi ga tako odvrnil od nekaterih njegovih sorodnikov, ki bi ga bili še vse hujše pokvarili in pohujšali.

Vse to se je dogajalo v začetku I. 1894., ko se je carju Aleksandru III. bolezen poslabšala in je bilo pričakovati, da bo prestolonaslednik vsak čas poklican na prestol. Bil je 26 let star in vprašanje ženitve je bilo nujno.

Ko so ga starši vprašali, ali se je že odločil, jim je odgovoril, da je že dolgo odločen: Car in carica sta potem pristala na poroko s princeso Alikse. Treba pa je bilo premostiti še neko drugo oviro, ki se je zdelo vsem nepremostljiva: bilo je to vprašanje vere. Mogoče, da je bilo princesi kolikor toliko težko ob misli, da se bo morala odpovedati svoji veri. Toda ona se je bila odločila, da se bo

žine bi bili lahko odprli in izgladili svoji mlajši sestrici pot na ruski prestol. Ta zakon pa bi tudi vsa Rusija pozdravila z veseljem, lepota in ljubeznivost princese je slovela po vsej Rusiji. Tu ne bi bilo ne plemenskih niti verskih zaprek. Princesa je bila Slovanka in pravoslavne vere. Toda ta zveza se ni uresničila. Dvor, ki ni ljubil njenih dveh starejših sester, je spletkaril proti »tretji Črnogorki«. Porabili so za svoje spletke celot slučaj, da je ena njihova sestra umrla v Petrogradu za jetiko. Govorili so, da je mlada princesa tudi jetična. Te novice so vplivale na carico, po njej pa tudi na carja, in črnogorska ženitev se je razbila. Princesi Heleni pa je bilo usojeno, da bo postala italijanska kraljica: srečno naključje je pač hotelo, da se je izognila strašni usodi, ki je zadelo rusko carsko družino.

Prestolonaslednik je krotko čakal, kako bodo ukrenili njegovi starši. Toda ruska družba si ni delala skrbi zaradi njegove ljubezni, ta družba je namigavala na druge simpatije, spravljala ga je v zvezo z neko dvorsko plesalko... Prav zaupnim osebam na dvoru je bilo znano, da je prav carska dvojica želela, da bi se prestolonaslednik »zamotil« z omenjeno osebo, da bi ga tako odvrnil od nekaterih njegovih sorodnikov, ki bi ga bili še vse hujše pokvarili in pohujšali.

Vse to se je dogajalo v začetku I. 1894., ko se je carju Aleksandru III. bolezen poslabšala in je bilo pričakovati, da bo prestolonaslednik vsak čas poklican na prestol. Bil je 26 let star in vprašanje ženitve je bilo nujno.

Ko so ga starši vprašali, ali se je že odločil, jim je odgovoril, da je že dolgo odločen: Car in carica sta potem pristala na poroko s princeso Alikse. Treba pa je bilo premostiti še neko drugo oviro, ki se je zdelo vsem nepremostljiva: bilo je to vprašanje vere. Mogoče, da je bilo princesi kolikor toliko težko ob misli, da se bo morala odpovedati svoji veri. Toda ona se je bila odločila, da se bo

poročila edino le z možem, ki ga ljubi. Da bi dali mlademu paru priliko, da se razgovori o svoji bodočnosti, so poslali prestolonaslednika, da bi zastopal svojega očeta pri poroki brata princese Alikse, ki se je poročil z Viktorijo Melito Saško-Koburško.

Zaradi tesnih zvez z angleško, rusko in nemško vladarsko družino, se je nabralo na dvoru veliko število kronanih glav in visokih oseb, med drugimi sta se odzvala povabilu tudi angleška kraljica Viktorija in nemški cesar Viljem II., bližnja sorodnika novoporočencev. Ker car sam ni mogel na pot, je poslal svojega sina, da bi ga zastopal na poroki hčere svoje sestre. Prestolonaslednik je odpohtoval v Koburg, mesto v Nemčiji, kjer je bila poroka. Le malo oseb je vedelo, da bo prestolonaslednik navzoč pri poroki. Vse se je vršilo na skrivaj. Sorodniki princese Alikse in kraljica Viktorija so bili zelo navdušeni za to zvezo.

Prestolonaslednik je dospel v Koburg 16. aprila. Naslednjega dne se je prvič sestal s svojo izvoljenko. Naj nam v naslednjih vrsticah sam pove, kaj je občutil, ko jo je zagledal.

»Dne 5. aprila (po rus. koled. 17. aprila). Torek. Moj Bog, kakšen krasen dan! Po zajtrku, okoli 10-ih smo se sestali v palači tete Fle (velika vojvodinja Elizabeta), Erni (veliki vojvoda Hensenski) in Aliksa. Ona je postala zelo lepa, toda zdi se mi žalostna. Pustili so naju sama, Zdjaj sva pričela pogovor, ki sem si ga tako želel, ki sem ga tako težko pričakoval in se bal obenem. Govorila sva do opoldne, toda brez prave odločitve. Ona se je vedno izgovarjala, da ji je hudo zaradi tega, ker bi morala menjati vero. Sirota se je veliko jokala. Vendar sva se razšla precej pomirjena...«

Naslednjega dne je zapisal:
»Dne 6. aprila... Alikse je prišla. Zopet sva se pogovarjala. Danes je bila že bolj popustljiva glede vere. Je že to velika sreča, da me želi videti in da hoče govoriti z menoj.«

Zveličar naš je vstal iz groba. Aleluja!

Velikonočni žrtvi

Velikonočni žrtvi hvalnice pojte, kristjani! Jagnje je ovce rešilo: Kristus — nedolžni — je grešnike spravil z Očetom. Smrt in življenje sta se borila v prečudnem dvoboju: Gospod življenja je mrtev — in — živ kraljuje!

Povej nam, Marija, kaj si videla na poti?

Grob Kristusa živega in slavo sem videla vstalega, angelske priče, prtič in povoje. Vstal je Kristus, upanje moje, pred vami pojde v Galilejo.

Vemo: Kristus je res od mrtvih vstal, Ti, o Kralj zmagoslavni, pa se nas usmili. Amen. Aleluja! (Stara srednjeveška himna.)

KUGA, LAKOTA IN POŽAR O VELIKI NOČI 1680 in 1798

Kuga, ki je tako strašila po srednjem veku, nam je skoraj povsem izginila iz spomina. In vendar je bila časih nekaj tako strašnega, da so se ljudje stresli že ob samem spominu nanjo. Leta 1680, prav o veliki noči, je ta huda morilka razejala v Celju, tako da je bilo mesto povsem zaprto. Nihče ni smel iz mesta, vse obhajanje velike noči je bilo prepovedano. V najhujši potlosti so meščani ždeli v svojih hišah in so vdano čakali, da kuga tudi njih pobere.

Kužni bolniki niso smeli iz hiš. Zdravila so prejimali javno, v dolgih žlicah, ki so jim jih dajali skozi okno in prav tako so skozi okno delili tudi sv. zakramente za umirajoče.

Za mnoge mrliče ni bilo v mestu že nobenih krst več. Kužne mrliče so s krampi vlačili iz hiš in jih metali v velike jame zunaj mesta. Slehera hiša, kjer so bili kužni bolniki, je bila zaznamovana z belim križem in je bila 40 dni zaprta. Ker je kuga le še dalje divjala, so Celjani v svoji hudi stiski poromali na bližnji grič in so ondi med molitvijo in jokom postavili lesen križ in se zaobljubili, da bodo ondi postavili cerkev v čast sv. Jožefu, če jih bo rešil kuge.

Nato je kuga zares začela pojemati. Na belo nedeljo leta 1681 so slovesno blagoslovili temeljni kamen za cerkev sv. Jožefa. Že čez leto dni je bila cerkev dozidana, in 21. novembra 1682 je v njej že bral prvo sv. mašo mestni župnik Graff.

Po hudi in dolgi zimi leta 1797 je nastopila zgodnja, lepa pomlad. Vse je zelenelo in cvetelo in Celjani so vsi veseli pričakovali velike noči.

Bilo je na veliki četrtek, 5. aprila 1798, ko se je po mestu razlegel krik: »Goril! Goril! Ljudje so vsi zbegani tekali po ulicah in nihče ni vedel, odkod je veter prinašal ogorke. V minoritskem samostanu, kjer so bili v oskrbi ranjeni vojaki iz Italije, so ženske tako nerodno ravnale z razbeljeno mastjo, da so se saje v peči vnele in je bilo kar koj vse poslopje v plamenih. Mimo tega pa je bilo na podstrešju še vse polno vojaških torinistov s patronami, ki so se seveda vnele, začele frčati na vse strani in raznašale ogenj po svoji okolici.

Kot bi trenil, je bilo vse mesto eno samo morje plamenov in niti misliti ni bilo na gašenje ognja. Meščani so si komaj rešili golo življenje in so morali praznih rok gledati, kako se jim uničuje njih lastnina. Od 192 celjskih hiš jih je ostalo samo 6, ki so bile po požaru l. 1794 krite z opeko.

Zgorel je minoritski samostan s cerkvijo in župniščem vred. Štirje novi, 2900 funtov teži zvonovi, so se od vročine raztajali, in raztopljena kovina je lila po cerkvenih vratih nizdol. Prav tako je zgorela stara, gotška mestna hiša z vsem arhivom. Le nekaj listin so kasneje našli med smetmi v kleti. Poginilo je mnogo živine, pomrlo več ljudi in zlasti otrok. Škoda zaradi zgorelih hiš, živil, oblačil in drugih dobrin so cenili na 341.617 goldinarjev.

Ker so se bile zaloge živil sezgale in je bilo prebivalstvo brez vseh sredstev, je grozila tudi lakota. A prav na veliko nedeljo so poslali graški trgovci 600 goldinarjev za pomoč v prvi

Črkovnica

a — a — a — a — c — d — e — e — f
— g — g — h — i — l — n — n — n —
n — o — o — o — o — o — p — r — r —
— r — s — s — t.

Em . . . . .
em . . . . .
em . . . . .
em . . . . .
em . . . . .

Iz 30 črk poleg danih dveh sestavi 6 besed, ki pomenijo (v drugačnem redu) naslednje: mesto v Lombardiji; Odisejev sin; ameriški filozof († 1882); mesto na Rivierji; enooki velikan (grška pripov.); ljudski zapeljivec in hujskač.

Rešitev črkovnice z dne 24. aprila
Rešitev: Dobrova; Odoakar; Podolje; Gol-doni; Tenedos; torpedo.

sili. Da bi omogočili novo zgradbo hiš uničenega mesta, so se začele zbirke v denarju in sicer povsod v državi. A le počasi je začelo mesto spet oživljati. Še dolgo zatem so bili opazni sledovi požara iz dni velikonočnih praznikov leta 1798, in obubožani meščani so si le z največjim trudom ohranili življenje in si postavili novo mesto.

K blagoslovu je nesla...

Minka je hitela pomivati posodo v kuhinji, tako se ji je mudilo, da bi skoraj pobila lončeno skledo. »Kaj le tako hitiš, saj do blagoslova je še nekaj ur,« jo je pokarala mati. »Moram se pripraviti jerbas in obleko moram vzeti iz skrinje,« ji je odgovorila. »Če bi le vedno bila tako ročna, kot si danes. Saj sem rekla očetu, da bi bilo bolje, če bi jaz nesla jerbas, kot sem ga vsa leta doslej,« je mrmrala mati.

Minka je dvignila glavo, »če nosim jerbas v rove ob košnji, ga nesem lahko tudi k blagoslovu,« je v naglih dejala.

Dosti so se morali prerekati o jerbasu. Oče je trdil, da je Minka že dovolj odrasla, da bi nesla k blagoslovu, mati pa se je kot gosposinja čutila zapostavljeno. Pa je obveljala očetova. Minka je bila vesela kot nikoli. Lahko se bo postavila z jerbasom; saj s tem, da sme nesti k blagoslovu, je bilo toliko kot reči: »Čas je, da si zbiras ženina.«

V izbi je odprla skrinjo in vzela iz nje šumice svilen krilo. V sončnem siju se je krilo spremeni-jalo v mavrčinskih barvah. Oblačila se je kot mlada nevesta in ko si je nadela na glavo še avli-ko, izpod katere so ji silili mehki kodri, se je sama sebi zdelala lepa. Ko je stopila iz izbe, je obstala

na pragu. Oče, ki je v veži obn-val skornje, se je zazrl vanjo. »Čeden deklet si, Minka,« ji je dobrohotno dejal, »glej, da se ne prevzamеш. Ne nesaj jerbas le zato, da se z njim postaviš, ampak da prineseš nazaj blagoslov, ki pa ga mora spremljati tudi tvoja molitev.«

Mati je še pripravila jerbas. Minka pa ga je pokrčila z živopisnim vzorcem prtom. Sama ga je vezla v zimskih večerih zato, da bi mogla pokriti z njim jerbas na veliko soboto.

Na poti proti cerkvi so se shajala dekleta iz vsaj. Razgledovale so se, katera je najlepše oblačena, katera ima večji jerbas in lepše izvezen prt. Pozdravljala so se, vsa v velikonočnem razpoloženju. Med razveljimi vrtovi so bile pisane noše kot lahbanovo cvetje in smeh brskih deklet je zaznanjal, da je res prava velika noč.

V cerkvi je vsaka položila jerbas na tla in med blagoslovom ga je odkrila. Minka se je spomnila na očetov opomin, preden je šla z doma.

»Blagoslovi, o večni Oče, ta dar, ki si nam ga dal ti in daj, da bi nam polje obilo obrodilo. Prinesel nam s tem blagoslovje-nim kruhom v hišo pravega blagoslova, da homo vedeli spošto-vati in ceniti tvojo dobroto,« je bila njena molitev.

Odhajale iz cerkve, so si de-kleta pomagala zadeti jerbase na

glavo. Ko je Minka stopila čez cerkveni prag, je videla med gru-čo vsakih fantov, ki so čakali, kdaj bodo šla dekleta od blago-slova, nasmejani obraz Sarčevega Joža. Zardela je do ušes in sko-rajda bi ji padel jerbas z glave.

»Pa bi ti jaz odnašal,« ji je v smehu dejal, ko je stopil k njej. »Ko si prošila za blagoslov, si morda mislila tudi name?«

»Zakaj naj bi mislila nate pri blagoslovu? Prošila sem Boga, naj blagoslovi polje in naš dom.«

»Jaz pa sem čakal velike noči, ko boš nesla jerbas in sem je pričakal. Tako si lepa danes! Ali pa je v jerbasu tudi kakšen prh za mene?«

»Ne šali se vendar, saj še Bog ni vstal. Če pa hočeš prh... no, pa pridi tudi ponj.«

V nedeljo po vstajenju je bil Joža že v veži pri Matjevihi, ko se je Minka vrnila od procesije. Kar srce ji je zastalo, ko ga je zapledala.

Mati so mi že dali zajtrk, zdaj pa mi moraš dati še ti objubljeni prh,« ji je rekel.

Minka je izbrala najlepšega in mu ga dala s tresočo se roko. Ko se je dotaknila njegove dlani, je v duši čutila mehko toplino.

Stopila je na prag in pogleda-la po cvetnih vrtovih. V sreču ji je zaplalo pravo velikonočno veselje in kakor bi ji duša vstala v novo življenje.

DRUGI KRAJI - DRUGE NAVABE JEDILNIK IZ AZIJE

Azijski jedilni list je povsem drugačen ko naš. Ne glede na to, da se človeška prehrana ravna predvsem po podnebu in da je navezana na tiste proizvode, ki mu jih lahko nujna bližnja okolica, pa odločajo tudi navade in šege. Krog ravnika bi pač ne bilo mogoče živeti, če bi jedli svinjsko pečenko in krompir, ondotni ljudje se zatorej preživljajo z mnogo bolj preprosto hrano pa so vendarle žilavi in krepki. Medtem ko tehta naš povprečni možki po 70 kg, tehta azijski človek le 50 do 55 kilogramov. In zato potrebuje naš človek na dan do 3500 kalorij, v Aziji pa le 1800 kalorij. Tako daje na Daljnem Vzhodu meso le 1 odstotek moči za telo, pri nas pa ga potrebujemo 20 do 40 odstotkov. Naša preskrba z beljakovinsko prehrano izvira iz 54 odstotkov rastlinskih živil in 46 odstotkov živalskih proizvodov (mesa, mleka, rib). Na Japonskem pa sestoji prehrana iz 69 odstotkov rastlinskih živil, 30 odstotkov rib in 1 odstotka mesa. Na leto porabi pri nas vsak človek 21 kg živalskih maščob, na Japonskem pa le 1¼ kg, saj uživajo ondi največ rastlinske maščobe (soja). Presnega masla porabi na Japonskem vsak človek le po 30 gramov, sira sploh ne jedo, prav tako ne marajo kravjega mleka in ne govejega mesa. Tudi jajca niso zaželena jed. Kitajec porabi, na primer, le po 3 do 6 jajc na leto! Na Daljnem Vzhodu tudi ne jedo sadja in ga uživajo le prav majceno količino v primeri z nami.

Prehrana japonskega vojaka

Japonski vojaki prejemajo v mirnih časih po 660 gramov riža in 210 gramov ješprenja na dan in pa denar. Sleherni vojak si lahko k tem živilom dokupi še vse drugo. V vojni pa ne dobi vojaštvo nobene plače in prejema le kuhana jedila, a riž si japonski vojak navadno sam pripravi. Vsakdanja prehrana je približno takale: Zjutraj dobi vsak japonski vojak fižol soja s slanini slivami ali z redkvijo in še čaj. Popoldne 200 gramov ribe s prikuho, sojino omako in sladkor. Zvečer ribo ali meso v obliki omelete z moko in sočivjem. Razen tega dobi še vsak vojak na dan po 15 gramov stlačenega fižola, 20 gramov sladkorja, 3 grame čaja in 5 gramov soli; na teden pa po 4 desetinke litra riževega vina, 120 gramov sladkarij in 20 cigaret. Na dan mora zaužiti vsak vojak 3600 kalorij, torej še enkrat več kot civilisti.

Vsakdanji kruh 1000 milijonov

Največji del človeštva, skoraj vse azijsko prebivalstvo, ne pozna našega žita. Namesto

njega imajo riž. Neki poznavatelj Daljnega Vzhoda je dejal, da ima Vzhodna Azija troje najboljših stvari na svetu in sicer najboljše pijačo — čaj; najboljšo obleko — svilo, in najboljše živilo — riž. Že več ko 3000 let prideluje ondi riž, ki izmed vseh žitaric vsebuje največ škroba. Imamo vodni riž in suhi riž; prvega pridelujejo iz zemlje, ki jo preplavijo z vodo, drugega pa na gorskih pobočjih. Mimo tega pa je še kakih 100 vrst riža in slehera ima posebne dobrine in svoje posebne ljubitelje.

Lahko rečemo, da se milijarda ljudi preživlja izključno le z rižem. Na Japonskem pride na vsakega človeka 100 kg riža na leto in 22 kg ječmena. Ko so Japonci zavzeli Birmo, so si s tem pridobili na leto še do 2 milijona ton riža!

Neokusne stvari...

Kako pa je s tako zvanim veksotičnimie, to je z neokusnimi jedili Daljnega Vzhoda? Znano je že, da na Kitajskem ne pojedjo veliko jajc in da so torej tudi »slavna« gnila jajca bolj redka, kot si mislimo. Ta jajca — prvič — sploh niso splošno razširjena po Kitajskem in drugič, so jako draga in so — tretjič — delikatesa, ki si je ljudstvo ne more privoščiti. Na milijone Kitajcev jih sploh ne pozna — in kar se tiče njih starosti, so največ po dva meseca stara. Kar pri nas kvasimo o tem, da imajo »gnilac« jajca po več let zakopana v zemlji, je sploh neumnost. Na poseben način so shranjena le po 30—35 dni in so takrat slična siru in imajo tudi tak okus. Kaj pa plavuti morskega volka? Te so sesekane in je iz njih prirejena juha, ki ni prav nič drugačna ko kaka drugačna ribja juha. — Pa ptičja gnezda? To so gnezda, narejena iz rastlinskih ostanokov, majhnih ptičev iz vrste jadrancev. Ti ptiči zlepijo rastline s svojim izločkom, tako da so gnezda trda, a prosojna. Po vsem indijskem otočju nabirajo ta gnezda in jih razpošljejo na leto do 10 milijonov na Kitajsko. Gnezda dajo v vrelo vodo in mešajo, da nastane nekakšna žolica. V to žolico zlijemo mesno juho — in juha iz ptičjih gnezd je narejena. Vso to je jako draga, vendar prav nič razburljiva zadeva, ki si jo privoščijo le denarni mogotci. Kitajsko ljudstvo ne pozna ne plavuti morskih volkov in ne gnilih jajc. Te tri delikatese so na Kitajskem še vse bolj redke, ko pri nas kavjar — in zato je čudno počemu je pri nas toliko krika zaradi njih.

Kaj pa zelenjava iz morja? Nekateri alge in morske trave so v Vzhodni Aziji dragocena živila, saj vsebujejo mnogo škroba in drugih hranil. Pri kuhi se te rastline jako nakuhajo in pravijo, da imajo slasten okus. V poslednjih desetletjih jih umetno gojijo, in ker tako naglo rastejo, dajejo veliko dobička.

Mnogo je popotnikov, ki pravijo, da je kitajska kuhinja najboljša na svetu. Ti ljudje, ki so preživeli po desetletja na Daljnem Vzhodu, ne vedo skoraj nič povedati o gnilih jajcih in umazanih ptičjih gnezdih, pač pa na vsi moč hvalijo prekrasne pekingske race, sladko, japonsko riževno torto, čudovita dušena kantonska piščeta, in kraljico vseh pečenk: sladko-kislo kitajsko, svinjsko pečenko.

VELIKOTEDENSKE RASTLINE

Še dandanes je med nami mnogo legend, ki skušajo te in one čudne pojave v narodi pojasniti z verskimi dogodki in predvsem s tistimi iz velikega tedna. Zakaj listje trepetliče venomer trepeče? Ker je nekoč dala senco bežečemu Judežu Iškarijotu in ni svojih listov ob priliki Jezusove smrti odvrkla. Vrba pa je obsojena, da je večno tako krivenčasta, ker se je izdajalec Judež obesil nanjo. V cvetu rože pasijonke ljudje še dandanašnji opazijo vse tiste mučilne priprave, ki so z njimi trpinčili Kristusa. Prej je bila pasijonka čisto neznamna plezalka. Ovijala se je kriza, da bi Odršenika varovala spričo pripekajočih sončnih žarkov. Ko so potem križ podrl, so izruvali tudi pasijonko. Odtlej vsebuje njen cvet znake pasijona. Kri, ki je curljala iz glave umirajočega Sinu Človekovega, je kapljala na rastlinico, ki je rastla ob vnožju križa. Odtlej ima krvavordečo barvo, ki jo še dandanes občudujemo na mahovki. — Zli duhovi pa živijo v glogu ali belem trnu, ki brez miru bližajo okoli in se zatekajo na varno v bodičasto goščavje. Zlasti pa tem duhovom huda prede v noči na veliki petek. Takrat se naj človek nikar ne približa glogu, zakaj tedaj ječijo in stokajo zli duhovi v temni grmičavi, čigar trni so se nekoč zabadali v Odršenikovo čelo.

Velika noč v dobi 3000 let na dan 25. aprila

Letos, 1943, imamo veliko koledarsko posebnost, in sicer to, da je velika noč najbolj poznega datuma, to je 25. aprila. Ta ta dan je bila velika noč pred 57 leti, leta 1886. Od začeta našega šteta do danes, je bilo to samo 16-krat, torej enkrat vsakih 120 let. Po letu 1943 bo tako poznega velika noč v letu 2038. Pogledimo, kdaj pade v 3000 letih velika noč na 25. april: leta 45, 140, 387, 482, 577, 672, 919, 1014, 1109, 1204, 1451, 1666, 1734, 1886, 1943, 2038, 2190, 2258, 2326, 2410, 2573, 2650, 2782, 2877, 2945.

Velikonočni ogenj v cerkvi sv. Groba

Ena najbolj redkih velikonočnih navad se je v grški cerkvi ohranila do današnjih dni. To je praznovanje prihoda svetega ognja iz nebes, ki ga v Jeruzalemu obhajajo na veliko soboto zvečer. Tega dne odide patriarh z vso svojo duhovščino v cerkev sv. Groba, kjer se

Krakatau mlajši

Pred 60 leti se je pripetila na ognjeniškem otoku Krakatau, ki leži ob južni konici otoka Jave, ena najhujših nezgod novejšje dobe. Od otoka, ki meri 33 kvadr. kilometrov, se je zaradi silnega izbruha ognjenika Krakataua odtrgal na severu otoka velik kos zemlje in je bil potopljen v morje. Takrat so se dvigali v nebo do 20 000 m visoki stebri dima, in zaradi močnega valovanja morja, ki se je raztegnilo na tisoče morskih milj daleč, je povzročilo velikanske povodnji predvsem na Javi, zaradi česar je več ko 50.000 ljudi izgubilo življenje. Kasneje se je na zahodnem delu otoka dvignila zemlja iz morja, a leta 1930 se je spet kot otoka pogreznil v morje. Istega leta pa se je pripetilo novo čudo. Prav blizu otoka se je v juniju leta 1930 dvignil iz morja nov, majhen otok. Imenovali so ga »Anak-Krakatau«, to je »otrok Krakatau« ali Krakatau mlajši. Ta ognjeniški »otrok« je bil 8. avgusta 1930 že 60 metrov visok. Drug dan pa je ta »otrok« kar izginil. Le morje je bilo vznemirjeno, dokler se niso začele ondi, kjer je bil »otrok« izginil v morju, dvigati iz njega gosti oblaki pare več sto metrov visoko. Ko se je para polegla, se je »otrok« spet prikazal na dan. Sicer je bil očeček za 50 metrov nižji, a na svetu je le bil. Nič ne vemo, ali ga morje ne bo nekega lepega dne spet požrlo in ga nemara spet dvignilo na svetlo!

zapre v posebno celico. Romarji, ki čakajo zunanaj, nenadoma opazijo, kako švigajo iz celičnih sten živi plamenčki, nakar vsi romarji planejo brž tja in si prižejo sveče ob plamenčkih, ki so, kot so ljudje prepričani, poslani naravnost iz neba. S plamenom teh sveč si prižejo zaprte svetilke, ki jih odnesejo v svojo daljno domovino, tako celo na Balkan, v Sibirijo, Rusijo in Notranjo Azijo. V kmetskih hišah potem budno čuvajo ta plamen, ki gori tudi po več let, zakaj pobožni romar, ki ga je bil nekoč prinesel iz svetega mesta, si srčno želi, da bi mu nekoč, ko se bo poslavljati od tega sveta, svetila ob zadnji uri. Da bi si mogli ljudje zagotoviti to možnost, se ne strašijo dolge poti in stroškov za pot v sveto deželo po sveto luč. Celu Sovjetom se v boju proti veri ni posrečilo te pravadne šege iztrebiti iz duš prebivalstva.

Velikonočni otok

Velikonočni otok (Waihu), je čilski otok na najbolj vzhodnem delu Polinezije in ima svoje ime odtod, ker ga je raziskovalec Roggeveen odkril prav na veliko nedeljo, 6. aprila l. 1722. Ta otok je kakih 3500 km oddaljen od Južne Amerike in je pravi pravcati ognjeniški otok, ki je poln ugaslih ognjeniških žrel in vročih vrelecev. Meri 118 kvadr. kilometrov, pa je navzlic tropskim plohom povsem brez tekoče vode in ima le malo rastlin. Prvotno polinezijsko prebivalstvo tega otoka je štele več tisoč glav in je častilo kamnitne malike in zgradilo velikanske kamnitne stavbe, preden so prišli tja Evropejci. Ker pa so na otoku divjale večne bitke in je bilo ondi tudi veliko kužnih boleznj, se je prebivalstvo skrčilo na 280 duš. Leta 1888 je otok zasedla čilska država, ki ga je nekaj let uporabljala kot kazensko kolonijo.

BANCO DI ROMA

BANCA DI INTERESSE NAZIONALE - BANKA DRŽAVNE KORISTI
ANNO DI FONDAZIONE 1880 LETO USTANOVITVE

FILIALE DI LUBIANA
PODRUŽNICA V

Marijin trg 5, telef. 4316-4317

TUTTE LE OPERAZIONI DI BANCA - VSI BANČNI POSLI

Križanka št. 84

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
19			20					21	22		23				24		
25			26					27			28				29		
30		31	32				33	34			35	36			37	38	
39	40					41		42			43			44		45	
46				47	48			49	50	51	52		53	54			
55				56				57			58			59			
60				61				62					63			64	

Vodoravno: 1. cerkven praznik, 10. velikonočni dozodek, 19. kraj v Sremu, 20. del vojskovanja, 21. žensko kratno ime, 22. lesena stavba, 24. država v Zadnji Indiji, 25. nasprotje smeja, 26. poldrag kamen, 27. obveza, preveza, 28. nemški filozof, 29. glavni števnik 30. del noža, 32. pisalna potrebščina, 34. bolezen, 36. ud družine, 38. del vratu, 39. posoda, 41. števnik, 42. podzemski hodnik, 43. del naslova, 44. otočje v Atlantskem oceanu, 46. Odisejeva domovina, 48. del obleke, 49. vrba žalujka, 52. rtič v Grčiji, 54. grško pristanišče, 55. dolžinska mera, 56. divja žival, 57. slovstvena oblika, 58. razdejalna železa, 59. ruša 60. pogojna členica, 61. dim, 62. lesenjača, 63. svetopisemska oseba, 64. latarski parlarar.

5. trgovec, 6. gora v Italiji, 7. reka v Afriki, 8. del obraza, 9. kraj na Hrvaškem, 10. bolgarski pisatelj, 11. strast, 12. tul. stivna, 13. kraj na Stajerskem, 14. žensko oblačilo, 15. prebivalec Estonske, 16. sukaneec, 17. spomladansko žito, 18. moško ime, 22. egiptovski kapitan, ki je objadral Afriko, 31. klada, 32. kuhinjska posoda, 33. slovenska revija, 34. oblika glagola »naviti«, naskok, 35. srbski denar, 36. del pohištva, 37. del sveta, 38. dan v tednu, 40. suha zemlja, 45. razpoka, 47. vrsta papirja, 48. kraj v Slavoniji, 49. gora v Mali Aziji, 50. čut, 51. mesto v severni Italiji, 53. del voza, 54. domača ptica.

Rešitev križanke št. 83.

Vodoravno: 1. Pilatus - 8. Itala - 13. Federer - 20. Abadon -

21. Egina - 22. talar - 23. ara - 24. lisan - 25. ikona - 26. malin - 27. glas - 28. Azov - 30. Ajtko - 32. lakaj - 34. enota - 35. ras - 38. Amaro - 41. Timor - 44. Apolon - 48. anatema - 51. Tacit - 53. emisija - 56. namera - 57. Zoher - 58. epika - 59. pod - 60. Avala - 61. varuh - 62. tiaka - 63. čada.

Navpično: 1. para - 2. Ibizan - 3. laso - 4. Ada - 5. tona - 6. unija - 7. sekt - 8. igo - 9. Tina - 10. anali - 11. lama - 12. ata - 13. Fala - 14. Elija - 15. Dane - 16. erg - 17. ralo - 18. Erato - 19. rasa - 29. vatel - 31. Kotor - 33. kotel - 35. nosač - 36. rana - 37. Sama - 39. mera - 40. rasa - 41. tabu - 42. Mirt - 43. repa - 45. pika - 46. lina - 47. nada - 49. nav - 50. Mav - 52. ceh - 54. mik - 55. jod.

Trije zlati laski deda Vseveda

Spisal K. J. Erben - Risal Ivan Romih

V TEM HIPU ZAHURJE ZUNAJ VETER IN SKOZI ZAPADNO OKNO PRIHRUMI SONCE. »DUHAM, DUHAM ČLOVEŠKO MESO! KJE TIČI?« BOTRA PA MU REČE: »O ZVEZDA DNEVA, VES DAN LETAS PO BOZJEM SVETU, NI ČUDNO, DA DUHAS SE ZDAJ ČLOVEŠKO MESO!«

SONCE NE REČE NIČ NATO, LE SEDE K K VEČERJI IN ZADREMLJE.

NAJLEPSI DEL DOLENJSKE

— zemlja in ljudje ob Krki —
je podan v knjigi

» LJUDJE OB KRKI «

delo mladega pisatelja Jožeta Dularja.
Naslednja knjiga »Slovenčeve knjižnice«
bo kanadski roman
»BLISK« (spisal Curwood).

Kmetje, sadite buče!

KORISTI:

1. razmeroma ogromna količina buč za živalsko krmo, pa tudi za človeško prehrano,
2. bučne peške, ki dajo izvrstno olje in oljate tropine, prvotno močno krmo za živino.

Seme in navodila dobite pri tovarni olja

Hrovat & Komp., Ljubljana

Bielweisova cesta 1a/III., (v palači Ljubljanske kreditne banke).

OTROŠKE VOZIČKE

globoke in športne si ogledajte najprvo v veliki izbiri in v domači izdelavi

Priporoča Vam v Vašo zadovoljnost

„TRIBUNA“ - F. lazar
Ljubljana - Karlovška cesta št. 4

ŠPEDICIJA

TURK

PROSTO JAVNO SKLADIŠČE

LJUBLJANA

PREVZEMA

Ocarinjenje

vseh uvoznih in izvoznih pošiljk in to hitro, skrbno in po najnižji tarifi. Revisija pravilnosti zaračunanja carine in vsa pojasnila brezplačno. — Vilharjeva cesta 33 (nasproti nove carinarnice) - Telefon št. 24 59

Prevažanje

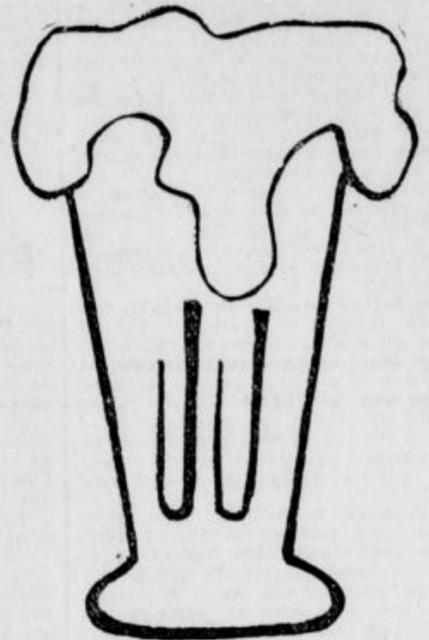
vsakovrstnega blaga, kuriva, strojev, selitve v Ljubljani in izven Ljubljane z vozovi in avtomobili in to hitro ter po nizki ceni. — Cesta Soške Divizije 9 (nasproti tovarnega kolodvora) - Telefon št. 21-57

Vskladičenje

raznega blaga, kakor tudi nobištva v lastnem, mestne trošarine in uvozne prostem javnem skladišču. Oskrba inkasopovzetij. — Kotnikova ulica št. 1? (nasproti mestne elektrarne) - Telefon št. 30-78

DELNIŠKA DRUŽBA PIVOVARNE UNION

želi vsem
svojim cenj.
odjemalcem
vesele
velikonočne
praznike!

Zahtevajte povsod naš list!

Izgubili smo najdražje, umrla nam je naša dobra in nepozabna mama, gospa

MARIJA SEDLAK

vdova po nadučitelju

Pokopali smo jo na veliko soboto pri Sv. Križu. Prosimo tihega sožalja.

V Ljubljani, dne 24. aprila 1943.

Zaluzjoče rodbine:
Sedlak, Caspar, Gogala, Miculinič in Završnik.

KREDITNI ZAVOD ZA TRGOVINO IN INDUSTRIJO LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 50

Telefon: 37-81, 37-82, 37-83, 37-84 Brzojav. naslov: Kredit Ljubljana

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic, kuponov, nakazila doma in v tujino, safe-deposits i. t. d., i. t. d.

Liscia e lucida
come seta è la punta
di ogni penna

Kot svila gladka in svetla je konica vsakega KAWECO peresa

Kaweco.

Perché la KAWECO scorre così facilmente come una piuma sulla carta. Nelle cartolerie e nei negozi specializzati! Vi mostreranno ben volentieri vari modelli KAWECO

Zato KAWECO pero teče s takšno lahkoto po papirju. V trgovinah s pisalnimi potrebščinami vam bodo radi pokazali različne modele KAWECO peres

S. S. VAN DINE:

53

Umorjeni Kanarček

»Precej suhoparna je vaša izjava!«
 »Prav imate. Pripravljen sem vam dati podrobnejša pojasnila.«
 »Obstajal se je nekoliko časa. Njegov obraz je bil nenavadno bled, roke pa je imel krčevito sklenjene.«
 »Izvedel sem, da bo gospodična Odell odšla večerjat in nato v gledališče z nekim Spotswoodejem. Ta misel mi je bila nezno. Saj mi jo je prav on iztrgal in v jezi nanj sem izrekel ono grožnjo, o kateri ste zvedeli. Ko sem v ponedeljek zvečer bil sam doma in sem se mučil s temi mislimi, se mi je nenadoma vzbudila želja, da svojo grožnjo uresničim. Dejal sem si, da je najbolje, da končam to neprijetno in strašno mučno zadevo. Zakaj se ne bi maščeval tudi nad Spotswoodejem?«
 Medtem ko je govoril, je postajal vedno bolj nemiren.
 »Vedite, da sem trpel peklenke muke in da sem v nevarnosti, da mi sovraštvo do Spotswoodeja zatemni razum. Ne da bi se za-

vedal, kaj delam, sem vzel samokres, ga spravil v žep in odšel od doma. Vedel sem, da se bosta gospodična Odell in Spotswoode kmalu vrnila iz gledališča. Sklenil sem, da bom s silo vdril v stanovanje in izvedel svoj načrt... Videl sem ju, ko sta vstopila v hišo okrog enajstih. Ko pa sem se znašel pred resničnostjo, sem se začel obotavljati. Odložil sem nekoliko svoje maščevalne načrte... igral sem se s to mislijo; občutil sem nekako zadoščenje, ker sem vedel, da sta v mojih rokah...«
 Roke so se mu tresle od razburjenja in trepalnice so mu vedno bolj trepetale.
 »Skoraj pol ure sem čakal ves prevzet od strašnega užitka zaradi bližnjega maščevanja. Ko sem že hotel vstopiti, sem nenadoma zagledal nekega gospoda Cleaverja. Tudi on me je zagledal, ustavil se je in me nagovoril. Domneval sem, da hoče iti k gospodični Odell, zato sem mu povedal, da je že nekdo pri njej. Ko se je oddaljil proti Broadwayu in sem čakal, da bi zavil v drugo ulico, sem zagledal Spotswoodeja, ki je stopil skozi glavna vrata, skočil v avtomobil, ki se je pravkar ustavil pred vrati... Moji načrti so bili prekržani, ker sem čakal predolgo. Zdelo se mi je, kakor da bi se prebudil iz sna. Bil sem kakor pijan in le s težavo sem se vrnil domov... Povedal sem vam zdaj vse, kar se je zgodilo... Naj se me Bog usmili!«

Kakor brez moči se je spustil v naslanjač. Razburjenje, ki ga je držalo pokonci med pripovedovanjem, je popustilo in zdaj je bil videti popolnoma brez moči, kakor da ničesar ne vidi in ne sliši. Nekaj časa je ostal v tem položaju. Dihal je z veliko težavo in nekajkrat si je počasi sel z roko preko čela. V takem stanju ga ni bilo mogoče več zasliševati. Markham je čez nekaj časa poklical Tracyja in mu naročil, naj pospremi zdravnika na dom.
 »Začasna izčrpanost, kot posledica histerije,« je pojasnil Vance. »Vsi ti psihijatri so nevrstni. Če eno ali dve leti bo moral v umobolnico.«
 »Naj le grele je nestrpno vzkliknil Heath. »Zdaj me zanima samo to, kako se ujemajo izjave vseh teh ljudi.«
 »Res,« je izjavil Markham, »je v njihovih izjavah precej resnice.«
 »Opozarjam te pa,« je pripomnil Vance, »da njihove izjave ne dovoljujejo, da bi katerega izmed njih izvezl iz možnosti krivde. Njihove izjave se zares čudovito ujemajo, a nikakor ni nemogoče, da bi kateri izmed njih sploh bil v stanovanju gospodične Odell v ponedeljek zvečer. Na primer: Mannix bi moral iti iz stanovanja št. 2 preden je Cleaver prišel prisluskovat k vratom in je tega videl, ko je sam hotel zapustiti plesalkino stanovanje. Cleaver je lahko govoril z doktorjem ob pol dva-

najstih, nato odšel v hotel Ausonia, se vrnil k plesalki in odšel iz njenega stanovanja v trenutku, ko je Mannix odhajal od go-podične Frisbee. Doktor Lindquist je lahko vstopil potem ko je Spotswoode odšel in se je lahko že oddaljil preden se je Cleaver vrnil iz hotela... Dejstvo, da se njihove izjave ujemajo, še ne opraviči nobenega izmed njih.«
 »Krik: Moj Bog, moj Bog, ki ga je slišal Cleaver, je lahko bil Mannixov ali Lindquistov, če je res kaj slišal.«
 »Nikakega dvoma ni, da ga je res slišal,« je zagotovil Vance. »Nekdo je v stanovanju tik pred polnočjo klical Boga. Cleaver nima dovolj dramatičnega čuta, da bi si mogel to izmisliti...«
 »Toda če je Cleaver res slišal ta glas,« je ugovarjal Markham, »tedaj je v tem dokaz, da je on nedolžen...«
 »Nikakor ne. Lahko je zaslišal ta klic, ko je odšel iz stanovanja in je šele tedaj spoznal, da je nekdo bil skrit v stanovanju med njegovim obiskom...«
 »Misliš na neznanca v omari...«
 »Da... seveda... Morda je bil to Skeel, ki je vzkliknil, prevzet od groze, ko je zagledal mrtvo dekle, ko je prilezel iz svojega skrivališča.«
 »A Skeel se mi nikakor ne zdi tako verent je sarkastično pripomnil Markham.

Posrečen beg italijanskega ujetnika iz Massaue

Po številnih romantičnih dogodivščinah se je vrnil v Turin — prvi neko poročilo, ki ga pozvemo iz italijanskih listov — 33letni mornariški narednik Aldo Bormida. Ko je odšel iz Turina, kjer je prej bival, se je pred osmimi leti nastanil v Massaui (Eritreja) ter bil zaposlen pri nekem kmetijskem podjetju, ki se je bavilo z gojitvijo ječmena, pšenice in bombaža. Ko je šla Italija v vojno, je bil vpoklican in dodeljen mornariški pehoti. Zadnja leta njegovega bivanja v Afriki so polna številnih dogodivščin, kakršnih ta mož ni bil prej še nikdar doživel.

8. aprila 1941 so vkorakale v Massaui angleške čete, ki so prišle od obeh strani, s kopnega in z morja. Topničarji in strojničarji, ki so bili razmeščeni po otokih pred Massaui, so se junsko branili. Ta njihov odpor je dosegel skrajne meje človeških možnosti.

Kako so Angleži ravnali z Italijani. Bfš bšf Narednika Bormida so z drugimi Italijani v več ujetih in internirali na bivšem letališču v bližini Massaue. Zaprti so jih v velike popravljene zgradbe. Bile so to nekdanja letališka postolja. Življenje teh ujetnikov pa je postajalo vedno trše. Prve dni jim, kakor za pozdrav, niso dali nobene hrane. Ujetniki so imeli popola post. Zivel so od tega, kar so nekateri od njih v svoji hudi slutnji vzeli s seboj. Ta živila so med seboj bratsko razdelili.

»Po petih dnehi, je nadaljeval svoje pripovedovanje omenjeni Italijan, »so Angleži začeli misliti tudi na prehrano ujetnikov. Odslej so dajali vsakemu krožnik neoluščenega riža ter 80 gramov kruha, pa tudi nekaj vode, kadar so jo imeli. Celih 28 dni sem jedel samo to, potem pa sem začel premišljevali, kako bi z nekaterimi drugimi ujetniki ušel. Narejeni so bili razni načrti; nekateri so predlagali, naj bi se splazili pod žično ograjo, drugim pa se je zdelo, da bo bolje poskusiti na kak drug način. Jaz sem se odločil za enega teh načrtov, ki ni bil ravno preveč duhovito zamišljen, a uspešen je le bil. Vsak dan so prihajali tja, kjer smo bili zaprti tovorni avtomobili, ki so odvažali smeti in odpadke. Prosil sem enega teh voznikov, naj me reši.«

»Kako naj te rešim, tovariš, ko pa je vse tako skrbno zastraženo?«

Razložil sem mu nato svoj naklep. Zlezal naj bi na avto, pokrit z dvema valovitima železnima ploščama. Name naj bi potem voznik stresel zaboj smeti in odpadkov tako, da bi me povsem zadel. Voznik je brez nadaljnje pristal na to in načrt je bil izveden.

»Kako na ste vendar dihali pod tistim 'kupom odpadkov'?« je vprašal časnikar rešenega Bormida.

»Nisem dihala, ker je preveč smrdelo. Sicer pa moram reči, da sta bili tisti dve železni plošči nekak moj rešilni pas.«

Voznik me je odložil kakšnih 18 kilometrov proč, na nekem pustem kraju, od koder sem potem v samih hlačah in jopici peš nadaljeval pot proti Massaui, ki je bila od nekdanje naseljena z Italijani, ženskami in otroki. Tam so mi rojaki takoj pomagali, seveda na skrivaj, sam pa sem začel misliti, kako bi si preskrbel potrebne listine.

Pustolovsko potovanje.

Ko sem brskal po hišah, ki so jih bili Angleži vse premetali in izropali, sem našel neko osebo izkaznico s sliko, ki jo je bil župan iz Massaue izdal na ime nekega R. C., katerega so bili Angleži tudi že ujeti. Ker je angleški guverner izdal tiste dni odlok, da morajo vse osebne izkaznice, ki bi jih bili zapustili Italijani, potrditi še angleške oblasti, sem se zglasil na komisariatu za Vzhodno Eritrejo, da tam opravim vse potrebne formalnosti. Bilo pa je to precej nevarno zaradi slike na izkaznici, vendar sem imel to srečo, da sem na prvi pogled menda res precej podoben tistem ujetniku R. C.

Listina, ki jo še imam in ki nosi podpis omenjenega komisariata, navaja naslednje tole: »Podpis in slika g. R. C. na tej listini sta pristna.« Pod tem pa je vrsta angleških podpisov in pečatov.

S to listino sem se zadržal v Massaui štiri mesece ter tam opravljal razne posle. V družbi sedmih tovarišev sem si prihranil toliko, da sem lahko kupil jadrnico in se odpravil na pot po Rdečem morju. Le malo hrane, toda mnogo poguma som imel, ko sem plul na nasprotno, arabsko obrežje.«

Pot se je vlekla pet dni, dokler niso vsi ožgani od sonca in razbičani od morskih valov slednji pristali v Gizzi, kjer so prosili za vodo. Izkreva-

Pravice malih držav v novi Evropi

Zavezniki bi si radi razdelili Evropo in zagospodovali nad njo, Italija in Nemčija pa se bijeta za svobodo in neodvisnost vseh narodov

Po raznih namigavanjih in ugibanjih, kako si Nemčija in Italija zamišljata v novi Evropi svoje sožitje s sosednimi manjšimi državami, je stopilo v ospredje vprašanje, kaj sta glede tega sklenila Mussolini in Hitler na svojem zadnjem sestanku. Da sta govorila tudi o tem vprašanju, dokazuje med drugim tudi članek, ki smo ga pred nekaj dnevi ponatisnili iz »Pester Lloyd« in ga je temu listu poslal njegov dopisnik iz Rima. Nič manj zanimiv pa ni še drugi članek, ki ga je istemu listu postal te dni iz Rima Georg Popov in ki v njem stoji tudi tole:

Z uradne strani je v odgovor na gornje vprašanje zadržal na razpolago le uradno poročilo, izdano neposredno po sestanku Mussolini-Hitler, v katerem je, čeprav v jasnih besedah, pa vendar le bolj na splošno, govora o »pravici vseh narodov do svobodnega razvoja.« Ni važno toliko, kako si bodo to razlagali v posameznih malih evropskih državah, pač pa je na vsak način dosti važnejše, kaj bodo v osnem taboru v pojasnilo k temu še dodali. Iz tega razloga gotovo ni bilo brez pomena, da je znan italijanski časnikar Virginio Gayda v torkovi številki časopisa »Giornale d'Italia«, ko je pisal o »glavnih točkah novega evropskega reda, kakor sta ga na svojem zadnjem sestanku Mussolini in Hitler znova potrdila in se določeneje izrazila o njem,« navedel kot prvi temelj te nove ureditve Evrope »priznanje pravice do svobode, neodvisnosti in polne suverenosti vseh evropskih narodnih držav, malih in velikih.«

Bivši italijanski propagandni minister Pavolini se je v »Messaggeru« izrazil o tem vprašanju takole: »Za po sestanku, ki sta ga imela Mussolini in nemški zunanji minister von Ribbentrop, je bilo izdano odgovarjajoče poročilo o stališču, ki v Nemčiji in Italiji v ozirom na Evropo že dozoreva. Zdjaj se že približuje čas, ko se bo to izpolnilo.«

Oba ugledna italijanska publicista dodajata k tem temeljnim ugotovitvam še splošne

Naročajte »Slovencu«!

Vedo, da so bili v gledališču, a kaj so gledali, se ne spominjajo

Stockholm, (CE) Gallupov zavod v Stockholmu je po časopisu »Dagens Nyheter« sklenil ugotoviti, kakšen spomin imajo ljudje. Omenjeni časopis je zastavil bralcem vprašanje, ali se spominjajo podrobno vseh prizorov iz gledaliških predstav, ki so jih videli zadnje leto. Odgovori so bili precej nepričakovani. 42 odstotkov bralcev je z obudovanja vredno odkritosrnostjo odgovorilo, da se sicer čisto dobro spominjajo, da so bili tedaj in tedaj v gledališču, a spomniti se več ne morejo, kaj so tam gledali: ali žaljubljeno opero, žaloigro, opereto ali komedijo.

oddaljeno Memfis, roparji so se pa skrili za nekatere gmote, da se nemoteno naspé. Nekateri so tarnali zaradi žuje. »Prav nam je in sveti vol Mnevi naj nam jo postoteril Mene bi bili poslušali! Zdjaj bi bili imeli ne le osle in srebro, marveč bi se bili mogli tudi odžejati pri studencu,« jim pravi Miebi.

Oni mu niso odgovarjali. Legli so po pesku in drug za drugim mirno padli v objem Morfeja. Ramuzenti je pa medtem dirjal po puščavskih potih.

VI. POGlavJE

V egiptovski prestolnici.

Ko je napačila zora, niso deseteri bratje niti slutili, v kaki nevarnosti so bili, da bi se zbudili v predpeklju in da niso bili napadeni ponoči od roparjev, ker ti prebrisanci so imeli namen oskodariti podkralja. Napili so se vode, ki se je nabrala ponoči v mali kotanji, napolnili mehove in ostalo je še za osle, da so se napili do sitega. Nato so se odpravili na pot. Vsi so bili izredno razpoloženi. Voda jih je osvežila in Benjamin se je neprestano šalil in smejal. Kako so bili presenečeni, ko je po še ne polurni jezi Benjamin, ki je polu mladeniške

nje je bilo polno doživljajev. Hoteli so priti do Gedde in so zato peš mahnil po cesti vzdolž morja.

Pot je bila strašno težavna, toda na pol poti jim je prišla nenadna pomoč: uspelo jim je priti na tovorno ladjo, naloženo z daljši ter so tako dospeli na cilj. V Gedde so jih čakali novi dogodki, toda po posredovanju italijanskega poslanika v Geddi so Bormido in njegove tovariše končno prepeljali v Mersino v Turčiji, kjer so ubežnike spravili na neko ladjo. 28. marca je Bormida pozdravil domovino in naslednji ponedeljek po osmih letih spet prispel v Turin.

Pravice malih držav v novi Evropi

Zavezniki bi si radi razdelili Evropo in zagospodovali nad njo, Italija in Nemčija pa se bijeta za svobodo in neodvisnost vseh narodov

opazke v tem-le smislu: »Dočim Anglosaksonci hočejo, da bi se bodoča usoda Evrope odločila tako, da bi zagospodovala nad njo tri zavezniške države, dočim v zmedenih besedah govore o posameznih skupinah bodočih evropskih držav, dočim snujejo načrte, da bi celo vrsto evropskih narodov izročili Sovjetski Rusiji in medtem ko kar odkrito delajo na to, da bi uničili velike narode, kakor Nemčijo, Italijo in njune zaveznice ter zatrli njihovo omiko, — pa osni državi slovesno izjavljata, da se bijeta in zavzemata za to, da bi evropski narodi, mali prav tako kakor veliki, imeli pravico do svobodnega narodnega razvoja in državne neodvisnosti.«

Ta izvajanja merodajnih italijanskih časnikarjev so nevtralnimi opazovalci v Rimu in prav tako tudi zastopniki malih evropskih držav sprejeli z velikim zanimanjem. Istočasno pa pripominjajo tudi, da bo po vseh teh člankih, ki jih je glede vprašanja velikih in malih narodov v bodoči Evropi objavilo italijansko časopisje, bodoči položaj malih evropskih držav gotovo še določeneje pojasnjen in označen, kakor je to doslej še vselej storila katera od osnih držav.

Zavezniški načrti na Tihem oceanu

Toda načrti so načrti, orožje pa ubira svoja pota

Madžarski list »Pester Lloyd« je posnel iz švedskega lista »Dagens Nyheter« poročilo londonskega dopisnika o načrtu, ki so ga za uvedbo novega reda na Tihem oceanu pripravili zavezniki v primeru, ako bi zmagali nad Japonci. Baje je bilo to vprašanje glavni predmet razgovorov, ki sta jih imela angleški zunanji minister Eden in predsednik Roosevelt. Po mnenju londonskega dopisnika navedenega švedskega lista bi imel v kratkem prispeli v London kitajski zunanji minister Soong, da bi z britansko vlado prereševalo to vprašanje. Ta načrt vsebuje sledeče točke:

1. Poprejšnje nemške kolonije na Tihem oceanu, kakor so otoki Karolini in Maršalski otoki, naj bi se po Rooseveltovi želji proglasili za mednarodno mandatno ozemlje. Doslej je imela mandat nad temi otoki v rokah Japonska.
2. Japonsko samo naj bi po končani vojni za nedoločen čas zasedle čete maršala Čangkajska in Združenih držav. Ni pa znano, ali bodo tudi angleške čete sodelovale pri tem delu. Očitno je, tako pravi švedski dopisnik, da Sovjetska zveza sploh ni bila povabljena k sestavi tega načrta in je dvomljivo, da bi se hotela spriči stanja rusko-japonskih odnošajev s tem načrtom sprizniti.
3. Otok Formoso, katerega je ob koncu prejšnjega stoletja po kitajsko-japonski vojni zasedla Japonska, bi dobila Kitajska nazaj.
4. Za prehodno dobo bi polotoku Koreji dali obliko samostojne države.
5. Na kitajski obali bi morebiti uredili celo vrsto mednarodnih prostih pristanišč.

Sahovski turnir v Pragi

Deseto kolo praškega velikonočnega turnirja so odigrali v torek, 20. aprila in zaključili prvo po-ovico turnirja. Po praznikih bo turnir v zadnjih kolih in takrat bomo videli, da je Aljehin še vedno prvi med vsemi sahovskimi velikani. Ze prva polovica in zlasti zadnje deseto kolo to potrjuje, saj je to kolo prineslo nepričakovan poraz estonskemu mojstru Keresu, ki do- staj ni izgubil še nobene partije, a remiziral samo eno več kakor dr. Aljehin. Usoda je hotela, da ga je porazil prav tisti, ki je bil ob zaključku devetega kola zadržal v tabeli. Keres je v partiji proti Kubáneku igral kraljev gambit in je dobil dve figuri za trdnjavo in dva kmeta ter bi lahko prešel v ugodno končnico s stolpi. Keres pa se je temu izognil in ni natančno nadaljeval partije proti Kubáneku, ki je svoje kmete vodil proti Keresovemu kraljevemu kritu in tudi zmagal. Svetovni mojster Aljehin je izbral proti Foltysu holandsko partijo in žrtvoval začasno kmeta, ki ga je dobil kasneje nazaj. Po zanimivem boju je ta partija ostala v končnici s stolpi neodločena. Sámiseh je v partiji v Dietzom bil večkrat v časovni stiski, toda Dietze je napravil napako in izgubil. Dr. Florián je Lokvencu žrtvoval kvaliteto za dva kmeta. Partija je bila prekinjena v nejasnem položaju. Šajtar je bil nasproti Urbanu v neugodnem položaju, zato je začel divji napad prav v času, ko sta bila oba igralca v časovni stiski. Pri tem je Urbanec pred matom prekoračil čas! Opočenský je z žrtvijo kmeta pridobil močan pritisk proti Fiehtlu, ki je v zgubljeni poziciji zgubil kmeta in nato bil premagan. Dr. Bartošek je v borbi z gospo Suchy pridobil kvaliteto in zmagal. Remis je bila partija Katětov—Précha v prekinjeni partiji Pachman—Novotný bo prvi težko dosegel remis. V prekinjeni partiji dr. Bartošek—Thlene bo pa slednji najbrž zmagal. Vseča partija Lokvenc—Podgorný je dala točko Lokvencu.

Stanje po desetem kolu in končani prvi polovici turnirja: dr. Aljehin 8½, Keres 7½, Sámiseh 7, Foltys in Précha 6½, Katětov 5½, Lokvenc, Pachman 5 (1), Šajtar, Urbanec 5, Thelen, ki je igral dve partiji manj ko drugi 4½ (1), dr. Florián, dr. Bartošek 4½ (1), Novotný 3½ (1), Dietze 3 (1), Kubánek 2, Podgorný 1½, gospa Suchy 1½.

Komunistični morilci v Španiji prejemale plačilo

Barcelona, 24. aprila. s. Pred vojaškim sodiščem je bila razprava proti predsedniku in dvema članoma nekdanjega komunističnega odbora v katalonskem mestu Vich. Bili so obtoženi, da so dali v času državljanske vojne ubiti 500 nedolžnih ljudi tega kraja. Trije obtoženci: Jose Donoch Gallar, Bartolomeo Roma Vasco in Jose Soldevilla Font so bili razen umorov krivi tudi ropanja in tatvin velikega obsega. Tretji obtoženec je bil razen tega tudi voditelj komunistične mladine. Vsi trije so bili obsojeni na smrt. Tudi v Mataru so bile razprave pred vojaškim sodiščem proti dvema komunističnima voditeljema, ki sta bila obtožena umorov med državljansko vojno. Eden od njih je ubil župana iz San Juana de Villasart, da je lahko zasedel njegovo mesto. Drugi obtoženec pa je umoril nekega duhovnika in nekega sodnika.

Kupujte Gagoljeve »Ukrajinske povesti«

sflnga s pogledom proti vzhajajočemu soncu, čije široki obraz je mogel zelo dobro videti, dasti ni bila majhna razdalja. Za piramidami se je raztezala puščava. »Kako suha je Nilova dolina!« pripomni Juda. »Se bolj suha se mi zdi kot preteklo leto,« odgovori Levi. »Pomanjkanje se je gotovo pomnožilo.« »Ubogo ljudstvo! Gotovo živi v največjem pomanjkanju.« »Od lakote bi pomrli, ako bi jih podkralj ne preskrbel s kruhom.« »Kateraga morajo silno drago plačevati.« »Saj ga bomo tudi mi plačali.« »Podkralj dela velike dobičke.« »Ko bi bil prej vedel!« vzklikne Izahar, misleč na dobiček, ki bi ga bil lahko napravil, ko bi bil slutil pomanjkanje. Oskrbel bi se bil z žitom v rodovitnih letih, ko ga je bilo mogoče kupiti za smešno ceno.« »Pod pogojem, da bi cena žitu ne poskočila,« pravi Dan. »Oče je slutil tudi to in zato smo vzeli s seboj še enkrat toliko zlata kot lani,« odgovori Juda. »Poleg srebra, ki smo ga našli v vrečah.« »In ki ga moramo vrniti.« »Ne razumem, čemu to? Kar najdem v svoji vreči, je moje,« pravi Aser.

ČASA EGIPTOVSKEGA PODKRALJA
 U. Mioni 17

»Ne gre.«
 »Tudi ne z obljubo?«
 »Odlučeno je, da ne napademo teh ljudi.«
 »Jaz pa predlagam, da jih napademo.«
 »O tvojem predlogu ne bomo razpravljali, ker smo se že odločili drugače,« pravi Baket.
 »Toda jaz...«
 »Dovolj. Zdjaj pa k počitku!« ukaže Baket.
 »Ne prej, da določimo vse podrobnosti,« pravi Ramuzenti.
 Miebi se v znak ugovora ne udeleži razgovora, ki je bil zelo živahen.
 Roparji so se odločili, da pridejo v Memfis proti sončnemu zahodu malo prej ko bodo vrata zaprta in se bodo skrili pri zvodniku, ki jim je vedno pomagal in kjer jih bo Ramuzenti o vsem potrebnem obveščal. O polnoči pa bodo pred hišo podkralja dobro oboroženi, on jim bo pa odprl vrata. Plen bodo skrili pri zvodniku, ki je vedno sprejel vse ukradeno blago, od katerega se mu je plačalo dvajset odstotkov stvarne vrednosti.
 Ramuzenti zajaše in odide v ne preveč